

MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI
ČESKÉ REPUBLIKY

Praha 13.2.2024
č. j. MSP-155/2024-OSV-OSV/2
Počet listů: 3

Rozhodnutí

Ministerstvo spravedlnosti ČR (dále jen „nadřízený orgán“) jako nadřízený orgán podle ust. § 16a odst. 4 ve spojení s ust. § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, **rozhodlo o stížnosti** pana **Mgr. Jiřího Motičáka**, advokáta, sídlem Obrněné brigády 20/20, 350 02 Cheb (dále jen „žadatel“), ze dne 5. 2. 2024, **na postup Krajského soudu v Českých Budějovicích** při vyřizování žádosti o informace podané žadatelem dne 19. 1. 2024, **t a k t o :**

Podle ust. § 16a odst. 7 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, **se výše úhrady**, kterou Krajský soud v Českých Budějovicích požaduje v souvislosti s vyřizováním žádosti o informace podané žadatelem dne 19. 1. 2024 ve znění: „*Žádám o zaslání následujících anonymizovaných rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích: 20 T 9/2018, 4 To 72/2021.*“, **p o t v r z u j e** a stížnost žadatele se **z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

- 1 Žadatel dne 19. 1. 2024 doručil Krajskému soudu v Českých Budějovicích (dále jen „orgán prvního stupně“) žádost o informaci ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“). Žadatel žádost formuloval následovně: „*Žádám o zaslání následujících anonymizovaných rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích: 20 T 9/2018, 4 To 72/2021.*“
- 2 Orgán prvního stupně přípisem ze dne 29. 1. 2024, doručeném dne 30. 1. 2024, žadatele s odkazem na ust. § 17 InfZ vyzval k uhrazení částky ve výši 400 Kč. Orgán prvního stupně dále odkázal na sazebník úhrad za poskytování informací podle InfZ a sdělil žadateli způsob výpočtu požadované úhrady.

- 3 Orgán prvního stupně výzvu k úhradě nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací odůvodnil tím, že v požadovaných rozhodnutích nebyly dosud vyhledány a anonymizovány osobní údaje. Anonymizaci rozsudků o celkové délce 45 stran považuje orgán prvního stupně za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, neboť k tomu, aby mohly být klíčové pasáže obsahující osobní údaje anonymizovány, musí být tyto údaje v požadovaných rozhodnutích předně vyhledány. Jedná se tak o úhradu za vyhledání osobních údajů, jejichž existence v požadovaných rozhodnutích brání, až do jejich anonymizace, poskytnutí takových rozhodnutí.
- 4 Orgán prvního stupně na zkušebním snímku 10 stran z každého z požadovaných rozhodnutí zjistil, že anonymizace jedné strany textu vyžaduje minimálně 3 minuty práce jedné osoby. Na anonymizaci 45 stran by tak bylo nezbytné vynaložit dle kvalifikovaného odhadu orgánu prvního stupně minimálně 135 minut práce jedné osoby, což je v přepočtu na celé hodiny 2 hodiny práce (3 min. x 45 stran = 2,25 hod.). Orgán prvního stupně tak má za to, že vzhledem k uvedené časové zátěži jde zjevně o mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, neboť zaměstnanec orgánu prvního stupně se po tuto dobu musí věnovat výlučně této agendě a nemůže vykonávat své běžné povinnosti. Orgán prvního stupně tedy v daném případě za zaslání předmětných rozsudků požaduje úhradu ve výši 400 Kč (2 hod. x 200 Kč), přičemž vyšel ze zveřejněného sazebníku úhrad za poskytování informací, který stanoví výši úhrady za každou hodinu vyhledávání jedním pracovníkem na 200 Kč.
- 5 Orgán prvního stupně rovněž žadatele poučil, že poskytnutí požadovaných informací je podmíněno zaplacením požadované úhrady a pokud nebude uvedená částka zaplacena do 60 dnů ode dne jejího oznámení, bude žádost o poskytnutí informací odložena.
- 6 Dne 5. 2. 2024 byla orgánu prvního stupně doručena stížnost žadatele dle ust. § 16a odst. 1 písm. d) InfZ. Žadatel namítá, že povinné subjekty nemohou požadovat úhradu za poskytnutí kopií soudních rozhodnutí, pokud těmito informacemi disponují nebo mají povinnost jimi disponovat. Žadatel má za to, že soud má povinnost identifikovat osobní údaje ve svých rozhodnutích již v okamžiku, kdy tato rozhodnutí dále zpracovává buďto ve svých databázích, databázích vyšších soudů, nebo v databázích spravovaných ministerstvem spravedlnosti. Nadto žadatel upozorňuje na povinnost soudů zveřejňovat anonymizované rozsudky dle rozhodnutí vlády č. 499 ze dne 31. 7. 2018 (Akční plán České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2018 až 2020), z níž dovozuje závěr, že anonymizace soudních rozhodnutí je již plně hrazena ze státních prostředků, pročež nelze požadovat úhradu výdajů, které již byly jednou hrazeny.
- 7 Žadatel tak požaduje, aby bylo orgánu prvního stupně uloženo upustit od požadavku na zaplacení poplatku, a aby mu požadované rozsudky byly vydány bez povinnosti úhrady.
- 8 Orgán prvního stupně setrval na svém požadavku úhrady nákladů a dne 12. 2. 2024 předložil žadatelovu stížnost spolu se spisovým materiálem k rozhodnutí nadřízenému orgánu.

II.

Posouzení stížnosti

- 9 Stížnost je včasná a byla podána oprávněnou osobou. Dle jejího obsahu se jedná o stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace podle ust. § 16a odst. 1 písm. d) InfZ.

- 10 Nadřízený orgán přezkoumal postup orgánu prvního stupně při vyřizování žádosti dle ust. § 16a odst. 7 InfZ a soulad napadeného oznámení o požadované úhradě a dospěl k závěru, že **stížnost není důvodná**.

Právní rámec

- 11 Dle ust. § 16a odst. 1 písm. d) InfZ platí, že stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace může podat žadatel, který nesouhlasí s výší úhrady sdělené podle ust. § 17 odst. 3 InfZ nebo s výší odměny podle ust. § 14a odst. 2 infZ, požadovanými v souvislosti s poskytováním informací.
- 12 Dle ust. § 17 odst. 1 InfZ jsou povinné subjekty v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.
- 13 Dle ust. § 17 odst. 3 a 4 InfZ platí, že bude-li povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení musí být poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informací stížnost podle ust. § 16a odst. 1 písm. d) InfZ, ze kterého je patrné, v jaké lhůtě lze stížnost podat, od kterého dne se tato lhůta počítá, který nadřízený orgán o ní rozhoduje a u kterého povinného subjektu se podává. Nesplní-li povinný subjekt vůči žadateli oznamovací povinnost podle odst. 3, ztrácí nárok na úhradu nákladů.
- 14 Poskytnutí informace podle ust. § 17 odst. 3 InfZ je dle ust. § 17 odst. 5 InfZ podmíněno zaplacením požadované úhrady. Pokud žadatel do 60 dnů ode dne oznámení výše požadované úhrady úhradu nezaplatí, povinný subjekt žádost odloží. Po dobu vyřizování stížnosti proti výši požadované úhrady tato lhůta neběží.
- 15 Dle ust. § 5 odst. 1 písm. e) InfZ je povinný subjekt povinen zveřejnit sazebník úhrad nákladů za poskytování informací. Podle ust. § 3 nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle InfZ platí, že povinný subjekt v sazebníku úhrad nákladů za poskytování informací (dále jen „sazebník“) stanoví vždy sazby, na jejichž základě určuje výši úhrady. Sazby v sazebníku jsou stanoveny na základě aktuálních nákladů a odhadu jejich vývoje v příslušném účetním období podle platných účetních zásad.

Aplikace na předmětný případ

- 16 Orgán prvního stupně výzvou ze dne 29. 1. 2024 žadateli oznámil, že v souvislosti s poskytnutím žádané informace bude vyžadovat úhradu nákladů ve výši 400 Kč a dále popsal způsob, jakým byla výše úhrady vyčíslena. Součástí oznámení bylo i příslušné poučení. Nadřízený orgán konstatuje, že orgán prvního stupně žadateli sdělil, že při stanovení výsledné částky vycházel ze sazebníku úhrad nákladů za poskytování informací (Instrukce Ministerstva spravedlnosti), kterou se stanoví sazebník úhrad za poskytování informací podle InfZ.

- 17 Nadřízený orgán připomíná svůj již dlouhodobě zastávaný názor, že pojem mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací není v InfZ vymezen, a proto hodnocení, zda se o mimořádně rozsáhlé vyhledávání skutečně jedná, vždy závisí na okolnostech konkrétního případu. O mimořádně rozsáhlé vyhledávání se bude jednat tehdy, jestliže vyřizování žádosti bude pro daný povinný subjekt představovat v jeho konkrétních podmínkách časově náročnou činnost, která se objektivně vymyká běžnému poskytování informací tímto povinným subjektem. Takovou situací pak může být ta, kdy zaměstnanci pověřeni vyřízením žádosti budou nuceni na delší dobu přerušit či odložit plnění svých ostatních úkolů a cíleně se po tuto dobu věnovat vyhledávání informací a vyřizování žádosti (srov. FUREK, Adam; ROTHANZL, Lukáš; JIROVEC, Tomáš: *Zákon o svobodném přístupu k informacím: komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-273-1, s. 1020).
- 18 Nadřízený orgán také odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu zabývající se úhradou nákladů spojených s anonymizací poskytovaných informací, a sice na rozsudek č. j. 5 As 76/2014-23 ze dne 31. 7. 2014. V něm Nejvyšší správní soud uvedl, že přítomnost chráněných údajů nelze v žádném ze soudních rozhodnutí předem vyloučit a že je tedy v každém případě třeba tato rozhodnutí důkladně projít (pročíst) a identifikovat ty případné údaje, které poskytnuty být nemohou a které tedy mají být v poskytnutých kopiích anonymizovány, respektive znečitelněny. Tuto činnost, která může být v případě delších soudních rozhodnutí čítajících desítky stran značně časově náročná, tedy musí pracovníci povinného subjektu vykonat v každém případě, a to i tehdy, pokud nakonec po této kontrole požadovaných soudních rozhodnutí vyjde najevo, že žádné takové údaje, které by měly být znečitelněny, neobsahují. Úhrada za takovou kontrolu požadovaná v případě zvláště rozsáhlých soudních rozhodnutí tudíž musí být podle názoru Nejvyššího správního soudu, neuspěje-li žadatel v plném rozsahu se stížností proti této úhradě u nadřízeného orgánu, nejprve zaplacená, aby z provedené kontroly teprve vyplynulo, zda a případně v jakém rozsahu je nutné poskytnutí informací obsažených v požadovaných soudních rozhodnutích odepřít a vydat o tom rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti.
- 19 S ohledem na citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu tak lze uzavřít, že získání soudních rozhodnutí je v zásadě nerozlučně spjato s jejich anonymizací, k níž proto budou povinné subjekty přistupovat pravidelně, aniž by se jednalo o nestandardní postup. Podle nadřízeného orgánu je totiž třeba si uvědomit, že dotázaný soud musí tuto činnost vykonat v zásadě vždy, kdy jsou předmětem žádosti jakákoliv jím či jiným soudem vydaná rozhodnutí. Nadřízený orgán má za to, že právě v důsledku této činnosti pak může být poskytnutí požadovaných rozhodnutí podmíněno mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací. Je tedy zřejmé, že znečitelnění chráněných údajů obsažených v dokumentech požadovaných po povinném subjektu na základě žádosti o informace je zákonnou povinností vyplývající přímo z InfZ. Pouze pro úplnost nadřízený orgán připomíná, že právě tento pohled na povahu nákladů vzniklých povinnému subjektu v souvislosti s anonymizací poskytovaných informací v recentní judikatuře správních soudů převažuje (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 63/2020-18 ze dne 24. 6. 2020).
- 20 Nadřízený orgán již výše připomněl názor Nejvyššího správního soudu, podle něhož může být za mimořádně rozsáhlé vyhledávání označena činnost spočívající v anonymizování delších soudních rozhodnutí čítajících desítky stran textu. V nyní posuzovaném případě se jedná o rozhodnutí čítající celkem 45 stran. Nadřízený orgán má tudíž za to, že vyřízení žadatelovy

žádosti spočívá i v poměrech dotázaného soudu v poměrně náročné činnosti, kdy pověřený zaměstnanec povinného subjektu musí velmi pečlivě pročíst 45 stran soudních rozhodnutí, v nich vyhledat ty informace, na které se vztahuje zákonem upravená ochrana, a tyto pak znečitelnit.

- 21 Orgán prvního stupně ve své výzvě ze dne 29. 1. 2024 stanovil délku práce potřebné k vyřízení žadatelovy žádosti na 135 minut. K tomu uvedl, že prostudování jedné strany rozhodnutí vyžaduje tři minuty práce pověřeného zaměstnance a dodal, že tento údaj zjistil na základě provedeného kvalifikovaného odhadu. Nadřízený orgán takto stanovenou délku práce nutné k anonymizaci jedné strany textu soudního rozhodnutí považuje za přiměřenou danému typu řízení. Nadřízený orgán si je současně vědom, že povinný subjekt je oprávněn požadovat pouze takové náklady, které mu skutečně vznikly. Nicméně v případě rozsáhlých žádostí o informace, v nichž žadatelé požadují poskytnutí rozhodnutí čítajících desítky stran, tak jako je tomu v nyní posuzovaném případě, lze připustit stanovení výše úhrady též extrapolací na základě průměrné délky práce a celkového počtu stran. Zjistil-li dotázaný povinný subjekt, že je schopen anonymizovat jednu stranu rozhodnutí za tři minuty, jedná se o údaj založený na skutečně provedeném kvalifikovaném odhadu a z pohledu nadřízeného orgánu za údaj věrohodný. V případě rozsáhlých textů totiž nelze po povinném subjektu spravedlivě požadovat, aby se po dobu několika hodin zabýval přípravou požadovaných informací s tím rizikem, že žadatel vyžádanou úhradu nakonec nezaplatí. Tento názor ostatně potvrdil například Krajský soud v Praze ve svém rozsudku č. j. 45 A 32/2015-45 ze dne 13. 10. 2016.
- 22 K námitce žadatele, že orgán prvního stupně nemůže požadovat úhradu výdajů, které již byly jednou uhrazeny, nadřízený orgán pouze podotýká, že ze spisového materiálu nevyplývá, že by již byla požadovaná úhrada uhrazena. Jen na okraj nadřízený orgán konstatuje, že soudy skutečně plní povinnosti v rámci evidence a zařazování vybraných rozhodnutí do systému elektronické evidence soudní judikatury, ale je nutné také brát na zřetel, že se do této evidence zařazují jen vybraná soudní rozhodnutí.
- 23 Nadřízený orgán tedy uzavírá, že z výzvy orgánu prvního stupně vyplývá, že při stanovení výše úhrady vycházel ze skutečného počtu stran požadovaných soudních rozhodnutí, v nichž bude třeba vyhledat informace, jejichž poskytnutí by bylo v rozporu s InfZ. Dalším faktorem při stanovení výše úhrady byla skutečnost, že práce s jednou stranou textu zabere pověřenému zaměstnanci tři minuty. To pak s ohledem na celkovou délku žadatelem požadovaných rozsudků představuje 135 minut práce. Podle názoru nadřízeného orgánu lze takové vyhledávání považovat za mimořádně rozsáhlé, a proto se s postupem orgánu prvního stupně, stejně jako se způsobem stanovení výše úhrady ztotožňuje a potvrzuje je.
- 24 Z uvedeného vyplývá závěr nadřízeného orgánu, že žadatelova **stížnost není důvodná**.

III.

Závěr

- 25 Nadřízený orgán tedy uzavírá, že z výzvy orgánu prvního stupně vyplývá, že při stanovení výše úhrady vycházel z provedeného kvalifikovaného odhadu práce, kterou bude třeba vynaložit

v souvislosti s žádostí žadatele o poskytnutí informací. Nadřízený orgán se proto s postupem orgánu prvního stupně, stejně jako se způsobem stanovení výše úhrady, ztotožňuje a potvrzuje je.

26 Vzhledem k tomu, že orgán prvního stupně ve výzvě dostatečně svůj požadavek na zaplacení úhrady zdůvodnil, rozhodl nadřízený orgán, že žadatelova **stížnost není důvodná**.

P o u ě n í :

Proti tomuto rozhodnutí se podle ust. § 16a odst. 9 InfZ nelze odvolat.

Mgr. et Mgr. Jacek Morávek
vedoucí oddělení styku s veřejností
Ministerstva spravedlnosti ČR

„otisk úředního razítka“

Rozdělovník:

- 1) **Mgr. Jiří Motičák, advokát, Obrněné brigády 20/20, 350 02 Cheb, DS: rqcdz67**
- 2) **Krajský soud v Českých Budějovicích, Zátkovo nábřeží 2, 370 84, české Budějovice, DS: 832abay**